

[Udenrigsministeren]

ret afholdt frie valg til en lovgivende forsamling, som efter at have konstitueret sig vedtog en under FNs auspiciér udarbejdet forfatning. Det var en forfatning, der blev ratificeret af Etiopiens kejser, og i FN afgav Etiopiens udenrigsminister en forsikring om, at hans land ville respektere Eritreas autonomi.

For så vidt den efterfølgende udvikling angår er jeg da enig med forslagsstillerne i, at det er beskæmmende for det internationale samarbejde, at befolkningen i området år efter år har måttet lide under krigshandlinger og sult, uden at der er gjort noget alvorligt forsøg på at bilægge striden.

En mulighed kunne ganske enkelt have været, at man havde forsøgt at bevæge parterne til igen at samarbejde inden for den føderale ramme, som var tilvejebragt gennem et meget grundigt forberedende internationalt arbejde, men det er da nok muligt, at tiden er løbet fra den mulighed.

Jeg er bange for, som jeg antydede indledningsvis, at vi i Danmark ikke har nogen reel mulighed for at påvirke Eritreakonflikten. Vi har jo her i tinget tidligere beskæftiget os med Eritreas tragedie, men problemet er stadig det samme. Så længe de afrikanske stater selv og deres samarbejdsorgan OAU ikke ønsker sagen taget op, er der ingen udsigt til, at et dansk initiativ kan få den fornødne tilslutning.

Så kunne man måske ræsonnere, at nogle dog må være de første, og at en demonstration af vores holdning kunne være af betydning. Ja men sagen er jo, at man i internationalt samarbejde, hvad enten det er i FN eller i andre fora, ikke uden omkostninger gør sig til bannerførere for holdninger, om hvilke man på forhånd ved, at de ikke kan samle tilslutning. Hvis vi ignorerer især de afrikanske landes holdning til denne konflikt, risikerer vi, at det går ud over vore muligheder for at samarbejde med dem om andre spørgsmål, som vi tillægger vægt, og hvor den internationale tillid til vores dømmekraft er af betydning; det er derfor her et spørgsmål om at udvise dømmekraft. Jeg mener altså ikke, at en vedtagelse her kan være til nogen nytte; den kunne måske endda være til skade.

Så er der det andet forslag, der er til behandling, forslaget om en undersøgelseskommission, og her vil jeg først om situationen i Afghanistan sige, at dér hvor den sovjetiske militære besættelse fortsætter og bliver op-

trappet med forfærdende konsekvenser for den afghanske befolkning, finder regeringen det da af afgørende betydning, at det internationale politiske pres mod Sovjetunionen bliver styrket med henblik på opnåelse af en politisk løsning. Derfor er det også vigtigt, at der både i den danske offentlighed og i verdensopinionen fortsat bliver givet støtte og forhåbentlig øget støtte til den afghanske befolkning.

Man kunne måske se oprettelsen af en sådan undersøgelseskommission som et nyttigt skridt i den forbindelse, men hvis nu vi ser praktisk på tingene, er der væsentlige vanskeligheder ved dette forslag.

Sovjetunionen har siden besættelsen af Afghanistan gjort alt, hvad der stod i dens magt, for at skjule krigens sande karakter, det gælder især den tiltagende militære indsats mod civilbefolkningen, og man har forsøgt at skjule den såvel over for omverdenen som over for Sovjetunionens egen befolkning med de ord, som den sovjetiske ambassadør i Pakistan valgte at anvende:

»Den røde armé i Afghanistan vil ikke længere skelne mellem dem, der bærer våben, og dem, der bærer mikrofoner og fyldepenne.«

Karmalregimet har foretaget en tilsvarende mørklægning, men hvad mere er, regimet har konsekvent nægtet at samarbejde med menneskerettighedsorganisationer og at give adgang for humanitære organisationer, herunder FNs flygtningehøjkommissariat og Røde Kors, til at operere i Afghanistan. Den særlige rapportør for menneskerettighedssituationen i Afghanistan, som FN har udpeget, professor Felix Ermacora, har heller ikke kunnet få adgang til at besøge Afghanistan ved udarbejdelsen af den rapport, som blev lagt frem på FNs 40. generalforsamling i november 1985, og alt dette viser Karmalregimets frygt for at medvirke til afdækning af civilbefolkningens vilkår.

På den baggrund må regeringen desværre anse det for udelukket, at en dansk undersøgelseskommission som den, man foreslår, kunne få adgang til, som det hedder i forslagsstillernes begrundelse, at bese de besatte områder og undersøge forhold i lejre og fængsler, bombede landsbyer, hospitaler osv.

Det må jo heller ikke glemmes, at på trods af mørklægningen og den bevidste misinformation fra Sovjetunionens og Karmalregi-